

Sygn. akt III S 211/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędziowie SO Marcin Rak

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

ze skargi M. K. (1) i M. K. (2)

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie wszczętej z powództwa M. K. (1) i M. K. (2) o zapłatę prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Rybniku pod sygn. akt II C 1936/14

postanawia:

1. stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Rybniku pod sygn. akt II C 1936/14 nastąpiła przewlekłość postępowania,
2. przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku solidarnie na rzecz skarżących M. K. (1) i M. K. (2) kwotę 3000 zł (trzy tysiące złotych),
3. zwrócić skarżącej M. K. (1) uiszczoną opłatę sądową od skargi w kwocie 100 zł (sto złotych).

SSR (del.) Roman Troll SSO Gabriela Sobczyk SSO Marcin Rak

Sygn. akt III S 211/15

UZASADNIENIE

Skarżący M. K. (1) i M. K. (2) złożyli skargę na naruszenie praw strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki wnosząc:

- a. o stwierdzenie, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Rybniku w sprawie o sygn. akt II C 1936/14 nastąpiła przewlekłość,
- b. o przyznanie na ich rzecz solidarnie kwoty 3000 zł,
- c. oraz o zwrot kosztów sądowych w tym postępowaniu.

W uzasadnieniu wskazali, że pomimo złożenia pozwu w końcu września 2014 roku do chwili obecnej nie zostali poinformowani o podjętych czynnościach w sprawie.

Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego w Rybniku nie zgłosił udziału w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Skarżący złożyli pozew o zapłatę solidarnie na ich rzecz kwoty 67118 zł nadając go na poczcie 24 listopada 2014 roku. Pozew ten wpłynął do Sądu Rejonowego w Rybniku 26 listopada 2014 roku, a 3 grudnia 2014 roku został zadekretowany pod sygn. akt II C 1936/14. W pozwie został złożony wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i żądanie rozpoznania sprawy w postępowaniu upominawczym. Akta przedłożono referendarzowi sądowemu 8 grudnia 2014 roku celem rozpoznania tego wniosku, a 12 grudnia 2014 roku referendarz sądowy wezwał pełnomocnika powodów do przedstawienia w terminie 14 dni dokumentów potwierdzających sytuację materialną powodów, tj. zaświadczeń o wysokości osiągniętego dochodu latach 2012 i 2013 wystawionych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego, a także podanie szacunkowej wartości nieruchomości wskazanej w oświadczeniach dołączonych do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych pod rygorem skutków określonych w art. 233 § 2 k.p.c. Zarządzenie to wykonano 30 marca 2015 roku, natomiast brak informacji o dacie zwrotu akt do sekretariatu po wydaniu zarządzenia z 12 grudnia 2014 roku.

Skarżący pismem z 16 kwietnia 2015 roku, które wpłynęło do Sądu Rejonowego w Rybniku 20 kwietnia 2015 roku, przesłali z dokumentacją do wniosku o zwolnienie od kosztów. Akta przedstawiono referendarzowi sądowemu 23 kwietnia 2015 roku, który 5 maja 2015 roku oddalił w całości wniosek powodów o zwolnienie od kosztów sądowych. Akta zostały zwrócone do sekretariatu w tym samym dniu, natomiast zarządzenie z 5 maja 2015 roku o doręczeniu odpisu postanowienia pełnomocnikowi powodów wykonano dopiero 1 października 2015 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty (...), uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Przewlekłość postępowania to brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów, chodzi zatem o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, czyli odbywały się bez zbędnej zwłoki (por. art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki). Zbędną zwłoką nie jest przy tym każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności, dlatego przewlekłość postępowania zachodzi wówczas, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. [Por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013 r. KSP 3/13, LEX nr 1318217, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013 r. sygn. akt II S 33/12, Lex 1246709; por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 r. sygn. akt II S 28/10 - KZS 2010/11/50, LEX nr 783363].

Po przedłożeniu akt referendarzowi sądowemu 23 kwietnia 2015 roku wniosek o zwolnienie od kosztów został rozpoznany 5 maja 2015 roku, a więc w tym zakresie czynności trudno dopatrzeć się zwłoki, tym bardziej, że dokumenty potwierdzające sytuację materialną powodów zostały przedłożone 20 kwietnia 2015 roku.

Postępowanie prowadzone przez Sąd Rejonowy nosi jednak znamiona zbędnej zwłoki - wystarczy podkreślić, że pozew złożono 24 listopada 2014 roku, a od wydania zarządzenia z 12 grudnia 2014 roku do chwili jego wykonania - 30 marca 2015 roku - upłynęło 3,5 miesiąca, także wykonanie zarządzenia z 5 maja 2015 roku dopiero 1 października 2015 roku nastąpiło ze zwłoką – czas od chwili wydania zarządzenia do chwili jego wykonania wyniósł prawie 5 miesięcy. W tych okresach w sprawie nie dokonywano żadnych czynności.

W związku z powyższymi okresami beczynności doszło do przewlekłości postępowania.

Przyznanie odpowiedniej sumy pieniężnej (art. 12 ust. 4 z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki) stanowi sankcję dla państwa za wadliwe zorganizowanie wymiaru sprawiedliwości oraz rekompensatę dla skarżących za doznaną krzywdę moralną spowodowaną przewlekłością postępowania. Kwota 3000 zł żądana od Skarbu Państwa przez skarżących nie jest wygórowana. Ustalając wysokość tej kwoty trzeba mieć na uwadze łączny czas trwania postępowania (obecnie ponad rok), w tym znaczny okres przewlekłości oraz to, że sprawa o zasądzenie 67118 zł do chwili obecnej nie została prawomocnie rozpoznana – brak informacji w aktach o doręczeniu ostatniego odpisu postanowienia pełnomocnikowi powodów i jest ona jeszcze na etapie przed doręczeniem pozwu stronie pozwanej. To wszystko powoduje, że za odpowiednią sumą pieniężną przyznaną skarżącym Sąd Okręgowy uznał żądane przez skarżących solidarnie 3000 zł.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 12 ust. 2 – 4 z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, należało orzec jak w punktach 1 – 2 sentencji.

Natomiast na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w punkcie 3 sentencji, albowiem skargę uwzględniono w części, a skarżący uiścili koszty sądowe w postaci opłaty od skargi w wysokości 100 zł i wnieśli o zwrot tych kosztów.

SSR (del.) Roman Troll SSO Gabriela Sobczyk SSO Marcin Rak